

[Carsten Raft.]

sidder den ansvarlige Rigsdag og skal i Sagen træffe Beslutninger for Danmark og for saa vidt ogsaa for Sydslesvig paa Grundlag af det, som sker dernede, og der er mellem de to Parter kun ganske ringe Føling og meget lidt Samarbejde.

Særlig irriterende er det for Sydslesvigs Socialdemokrater. De er som bekendt smidt ud af den tyske Rigsorganisation paa Grund af deres Holdning i Grænse-spørgsmaalet, og de ønsker brændende en Forhandling med det danske Parti. Der planlægges et Møde i Sønderborg, men det vil, saa vidt jeg kan forstaa, paa ingen Maade føles tilfredsstillende. Det er et stærkt Ønske hos Tusinder af de danske Socialdemokraters Partiføller dernede, at Repræsentanter for det danske Parti kommer derned, taler ud med dem, sætter sig ind i deres Forhold og bliver klar over, hvem de er, og hvad de er. Jeg har selvsagt ikke Bemyndigelse til — jeg kunde gøre det, men det vilde selvsagt være urimeligt, om jeg gjorde det — at overbringe Indbydelse, men jeg kan godt sige, at særlig de ærede Medlemmer Hr. Hans Hedtoft og Frede Nielsen vilde blive hilst velkommen, hvis de kunde komme derned, opholde sig blandt de Folk og sætte sig ind i deres Forhold og faa talt ud med dem.

Der kan ikke rettes Bebrejdelser mod de danske Rigsdagsmænd, for at Situationen er saadan. Vanskelighederne ved at faa Visum er store, Afslag er faldet saa tit og har været saa tydelige, at man til sidst maatte faa det Indtryk, at det var umuligt i al Almindelighed at faa et Visum, og det er det vist ogsaa. For Englænderne er Situationen selvfølgelig ogsaa vanskelig. De har besat Landet militært, skal garantere, der er Ro dernede, Besøg af Politikere fra fremmede Lande er ganske givet en Ting, man ikke holder af under de Omstændigheder. Men nu er Noteudvekslingen kommet i Gang. Englænderne har i deres Svar ganske klart konstateret, at Danmark har Interesse i Spørgsmaalet, og saa er Situationen og *maa* den være en anden. Den tvinger den danske Rigsdag til at tage Standpunkt, og det maa være en rimelig Konsekvens, at Rigsdagens Medlemmer ogsaa faar Adgang til at se paa de Forhold, som de skal tage Standpunkt til.

For en Maanedes Tid siden rejste jeg offentlig Spørgsmaalet om Afsendelse af en dansk Rigsdagsdelegation til Sydslesvig. Under Finanslovdebatten forleden understregede det ærede Medlem Hr. Bøgholm,

at det netop var en engelsk Sædvane, at man i saadanne Situationer sendte en Parlamentsdelegation ud at se paa Forholdene. Jeg er ikke længere saa sikker paa, at det er den rigtige Vej. Der er vistnok bestemte Steder i Salen Uvilje mod en saadan officiel Delegation, og man mener, at der kunde være Risiko for, at der vil blive stillet Kulisser op til Ære for en saadan Delegation. Det er saa vist ikke nødvendigt. Valgkampagnen havde selvfølgelig været den bedste Periode til et Besøg, men der er til enhver Tid saa meget Gang i Arbejdet i Sydslesvig, saa mange Møder og Arrangementer, at Gæster, som henvender sig de rigtige Steder og bliver nogen Tid, kan faa nok at se og kan naa til en Vurdering af Tingene.

Noteudvekslingen bliver jo nok ved; vi maa da i hvert Fald regne med som givet, at den danske Rigsdag maaske een, maaske flere Gange kommer til at staa i Situationer, hvor der skal tages Standpunkt, og hvor Kendskab til Forholdene vil være af Betydning. Jeg henstiller derfor indtrængende til den højtærede Udenrigsminister, at der optages Forhandlinger med de engelske Myndigheder om Adgang for danske Rigsdagsmedlemmer til den britiske Zone i Tyskland. Ikke for at politisere eller propagandere, selvfølgelig ikke, men for at sætte sig grundigt ind i de Forhold, som Situationen og Noteudvekslingen gør det naturligt og rimeligt, at de har Kendskab til.

Naar jeg taler saa meget om dette Spørgsmaal, og naar jeg ivrer saa stærkt for at faa en Løsning paa det, er det, fordi — jeg erkender det aabent — jeg tror, det vil faa sin Indflydelse paa Sagens Udvikling. Det er min Overbevisning, at Besøg over Grænsen af Politikere fra alle Partier som ganske sikkert Resultat vilde have en højere Vurdering af den sydslesvigske Bevægelse, en større Respekt for det, der sker dernede, en stærkere Tillid.

Der er efterhaanden ikke saa faa Eksempler paa, at det er gaaet saadan. Professor Hal Koch, der altid siger, hvad han mener, uden Hensyn til Dogmer og tidligere Standpunkter, er gammel Elev af H. V. Clausen, og han tog derned vel udrustet med Skepsis. Da han vendte hjem, ønskede han, som han skriver i „Politikens“ Kronik:

„at bygge Bro fra dem dernede til alle os, som paa Grund af Grænsespærringen, men maaske endnu mere paa Grund af Sindets Afspærring staar udenfor.“